

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2025. gada 19. augustā
(OR. en)

12163/25

COH 162
FIN 981
ECOFIN 1096
SOC 572

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2025. gada 12. augusts
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2025) 441 final
Temats:	KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI Eiropas Savienības Solidaritātes fonda 2019.-2020. gada ziņojums

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 441 final.

Pielikumā: COM(2025) 441 final

Briselē, 30.7.2025.
COM(2025) 441 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Eiropas Savienības Solidaritātes fonda 2019.-2020. gada ziņojums

SATURS

Ievads	2
2019. un 2020. gadā saņemtie pieteikumi	3
➤ 2019. gads	3
➤ 2020. gads	5
Finansēšana	10
Palīdzības pasākumu izbeigšana	12
➤ 2020. gadā izbeigtie palīdzības pasākumi	12
Secinājumi	13

IEVADS

Padomes 2002. gada 11. novembra Regulas (EK) Nr. 2012/2002, ar ko izveido ES Solidaritātes fondu¹ ("regula"), 12. pantā ir noteikts, ka Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par Fonda darbību iepriekšējā gadā. Šajā ziņojumā ir aprakstītas ES Solidaritātes fonda ("ESSF") darbības 2019. un 2020. gadā. Tajā arī apkopota informācija par 2019. un 2020. gadā saņemtajiem pieteikumiem un pārskata periodā izbeigtajiem palīdzības pasākumiem. Komisija visus pieteikumus izvērtēja atbilstoši regulā noteiktajiem kritērijiem.

Komisija **2019. gadā** saņēma **četrus jaunus pieteikumus** finansiālā pabalsta saņemšanai no ESSF, proti, no Grieķijas (ekstrēmi laikapstākļi), Spānijas (ekstrēmi laikapstākļi), Austrijas (plūdi) un Portugāles (ekstrēmi laikapstākļi). Trīs no šiem pieteikumiem attiecās uz "reģionālām dabas katastrofām", bet viens attiecās uz "dabas katastrofu kaimiņvalstī".

Grieķija, Spānija un Portugāle dažu nedēļu laikā pēc pieteikumu iesniegšanas saņēma avansa maksājumus kopumā 69,5 miljonu EUR apmērā.

Komisija **2020. gadā** saņēma **31 jaunu pieteikumu** finansiālā pabalsta saņemšanai no ESSF, no kuriem **deviņi** bija saistīti ar dabas katastrofām un 22 bija saistīti ar liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām.

Minētos deviņus pieteikumus saistībā ar dabas katastrofām iesniedza Grieķija (plūdi Eibojas salā, ciklons Ianoss), Spānija (vētra Glorija), Francija (vētra Aleksa), Horvātija (zemestrīce Zagrebā), Itālija (ļoti nelabvēlīgi laikapstākļi, vētra Aleksa), Austrija (ļoti nelabvēlīgi laikapstākļi) un Polija (plūdi).

Spānijas pieteikumu par vētru Glorija 2020. gadā un Itālijas pieteikumu par vētru Aleksa 2020. gada oktobrī noraidīja, jo tie neatbilda regulā noteiktajiem kritērijiem.

Divi no sekmīgajiem pieteikumiem attiecās uz "lielām dabas katastrofām", četri – uz "reģionālām dabas katastrofām" un viens – uz "dabas katastrofām kaimiņvalstī".

Pēc regulas grozīšanas 2020. gada 30. martā Komisija saņēma **22 pieteikumus** finansiālā pabalsta saņemšanai no ESSF saistībā ar Covid-19 pandēmiju, proti, no Albānijas, Austrijas, Beļģijas, Čehijas, Francijas, Grieķijas, Horvātijas, Igaunijas, Itālijas, Īrijas, Latvijas, Lietuvas, Luksemburgas, Melnkalnes, Polijas, Portugāles, Rumānijas, Serbijas, Slovēnijas, Spānijas, Ungārijas un Vācijas.

Polijas un Slovēnijas pieteikumi tika noraidīti, jo tie neatbilda regulā noteiktajiem kritērijiem.

Albānija, Grieķija, Horvātija, Īrija, Melnkalne, Portugāle, Spānija, Ungārija un Vācija pieprasīja avansa maksājumu par kopējo summu 132,7 miljoni EUR. Komisija līdz 2020. gada beigām veica avansa maksājumus septiņām dalībvalstīm (Vācijai, Īrijai, Grieķijai, Spānijai, Horvātijai, Ungārijai un Portugālei). Albānija un Melnkalne nevarēja saņemt avansa maksājumus, jo tās nav dalībvalstis. Turklāt Komisija 2021. gada martā ierosināja Eiropas Parlamentam un Padomei izmantot 397,45 miljonus EUR kā atlikuma maksājumu dalībvalstīm (kas bija saņēmušas avansa maksājumus) un kā kopējo maksājumu Albānijai un Melnkalnei (kas nebija saņēmušas avansa maksājumus).

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 2012/2002 (2002. gada 11. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 661/2014 (2014. gada 15. maijs) (OV L 189, 27.6.2014., 143. lpp.) un ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2020/461 (2020. gada 30. marts) (OV L 99, 31.3.2020., 9. lpp.).

I pielikumā ir uzskaitītas “lielas dabas katastrofas” zaudējumu robežvērtības, kas piemērojamas 2019. un 2020. gadā, lai izmantotu ESSF. II pielikumā ir sniegts pārskats par 2019. un 2020. gadā apstiprinātajiem pieteikumiem, norādot arī attiecīgo finanšu informāciju.

2019. UN 2020. GADĀ SAŅEMTIE PIETEIKUMI

➤ 2019. GADS

Komisija 2019. gadā saņēma četrus jaunus pieteikumus finansiāla pabalsta saņemšanai no ESSF. Tos visus Komisija saņēma tiesību aktā noteiktajā termiņā – “ne vēlāk kā divpadsmit nedēļas no dienas, kad (..) radušies pirmie zaudējumi” (regulas 4. panta 1. punkts). Trīs pieteikumi attiecās uz “reģionālām dabas katastrofām”, un viena pieteikuma pamatā bija noteikums par “dabas katastrofām kaimiņvalstīs”. Komisija pieņēma īstenošanas lēmumus, ar kuriem 2019. un 2020. gadā visiem četriem pieteikumiem tika piešķirts finansiāls pabalsts no ESSF.

AUSTRIJA – plūdi

2018. gada oktobrī Austrijas dienvidrietumu daļā notika spēcīgi plūdi, ko izraisīja tie paši meteoroloģiskie apstākļi, kuri izraisīja “lielu dabas katastrofu” Itālijā. No 2018. gada 15. novembra līdz 17. novembrim Austrijas dienvidos (jo īpaši Austrumtirolē un Karintijā) bija ļoti spēcīgas lietusgāzes, kuru rezultātā notika lieli dubļu nogruvumi, zemes nogruvumi un plūdi. Ekstrēmie laikapstākļi radīja lielus postījumus būtiskai publiskajai infrastruktūrai, privātmājām, uzņēmumiem un mežiem.

Pēc tam Austrija 2019. gada 14. janvārī iesniedza pieteikumu finansiālā pabalsta saņemšanai no ESSF un 2019. gada 20. februārī iesniedza pārskatītu pieteikuma versiju. Austrijas iestādes aprēķināja, ka katastrofa radījusi tiešos zaudējumus kopā 322 miljonu EUR apmērā. Austrija nepieprasīja avansa maksājumu.

Pēc Komisijas 2019. gada 15. maija priekšlikuma COM(2019) 3604 Eiropas Parlaments un Padome 2019. gada 18. septembrī apstiprināja 8 154 899 EUR maksājumu no ESSF Austrijai. Komisija 2019. gada 2. oktobrī pieņēma īstenošanas lēmumu C(2019) 7174, ar ko piešķir finansiālu pabalstu no ESSF. Maksājums 8 154 899 EUR apmērā tika veikts 2019. gada 28. oktobrī.

GRIEĶIJA – ekstrēmi laikapstākļi

No 2019. gada 23. februāra līdz 26. februārim Krētu, it īpaši salas rietumu daļu, skāra vētra ar ārkārtīgi spēcīgām lietusgāzēm. To radītie plūdi un zemes nogruvumi izraisīja cilvēku bojāeju un katastrofāli ietekmēja vietējo infrastruktūru, īpaši ceļus. Ekonomikai (galvenokārt lauksaimniecības nozarei) tika nodarīti lieli zaudējumi. Grieķija 2019. gada 15. maijā iesniedza pieteikumu finansiāla pabalsta saņemšanai no ESSF.

Grieķija aprēķināja, ka kopējie tiešie zaudējumi ir 182,1 miljons EUR. Krētai nodarītie zaudējumi veido 2,1 % no *Kriti* reģiona (attiecīgais *NUTS*² 2. līmeņa reģions) IKP un tādējādi pārsniedz regulas 2. panta 3. punktā noteikto robežvērtību (129,8 miljoni EUR). Grieķija savā pieteikumā pieprasīja avansa izmaksu.

² Kopēja statistiski teritoriālo vienību klasifikācija.

Komisija 2019. gada 19. jūlijā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2019) 5514, ar ko piešķir avansa maksājumu 455 252 EUR apmērā no paredzamā fonda finansiālā pabalsta, un pēc tam 2019. gada 27. augustā izmaksāja to Grieķijai.

Pēc Komisijas 2019. gada 18. oktobra priekšlikuma COM(2019)496 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 4 552 517 EUR maksājumu no ESSF Grieķijai. Komisija 2020. gada 30. janvārī pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2020) 449, ar ko piešķir finansiālu pabalstu no ESSF. Atlikums 4 097 266 EUR apmērā tika izmaksāts 2020. gada 19. februārī.

PORTUGĀLE – ekstrēmi laikapstākļi

Viesuļvētra Lorenzo bija 5. kategorijas Atlantijas tropiskais ciklons – vistālāk uz austrumiem un vistuvāk Eiropai novērotais tropiskais ciklons, kāds jebkad reģistrēts. Viesuļvētra strauji pieņēmās spēkā un 2019. gada 2. oktobrī šķērsoja Portugālei piederošās Azoru salas, nodarot postījumus publiskajai un privātajai infrastruktūrai un nopietni ietekmējot cilvēku ikdienas dzīvi, uzņēmumus un iestādes. 3. oktobrī reģiona valdība izsludināja enerģētisko krīzi, lai nodrošinātu pamata energoapgādi. 17. oktobrī tā Azoru salu autonomā reģiona teritorijā izsludināja stihiskas nelaimes stāvokli, ko izraisīja viesuļvētras nodarītie postījumi.

Komisija 2019. gada novembrī saņēma pieteikumu finansiālai palīdzībai no ESSF saistībā ar viesuļvētru Lorenzo. Portugāles iestādes aprēķināja, ka katastrofa radījusi tiešos zaudējumus kopā 328,5 miljonu EUR apmērā.

Pamatojoties uz novērtējumu, kas veikts saskaņā ar regulas 4. pantu, Komisija secināja, ka ir izpildīti nosacījumi ESSF finansiālā pabalsta sniegšanai (pabalsts tika aprēķināts 8 212 697 EUR apmērā).

Komisija 2019. gada 11. decembrī pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2019) 9067, ar ko piešķir 10 % avansu 821 270 EUR apmērā, kas tika izmaksāts 2019. gada 23. decembrī.

Pēc Komisijas 2020. gada 30. aprīļa priekšlikuma COM(2020) 200 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 8 212 697 EUR maksājumu no ESSF Portugālei. Komisija 2020. gada 7. jūlijā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2020) 4713, ar ko piešķir finansiālu pabalstu no ESSF 8 212 697 EUR apmērā. Atlikums 7 391 427 EUR apmērā tika izmaksāts 2020. gada 22. jūlijā.

SPĀNIJA – ekstrēmi laikapstākļi

No 2019. gada 9. septembra Ibērijas pussalas dienvidaustrumus skāra reta meteoroloģiska parādība, kas raksturojama kā “izolēta depresija lielā augstumā” (*depresión aislada en niveles altos, DANA*). Šī parādība, kurai raksturīgs ārkārtējs nokrišņu daudzums, izraisīja plūdus, maksimumu sasniedzot laikā no 2019. gada 12. septembra līdz 16. septembrim, un ļoti smagi skāra plašas teritorijas Valensijas, Mursijas, Kastīlijas-Lamančas un Andalūzijas reģionā.

Spānija pieteikumu ESSF finansiālā pabalsta saņemšanai iesniedza 2019. gada 28. novembrī, t. i., noteikto 12 nedēļu laikā pēc pirmo zaudējumu rašanās dienas. Spānijas iestādes aprēķināja, ka katastrofa radījusi tiešos zaudējumus kopā 2,3 miljardu EUR apmērā.

Pamatojoties uz veikto novērtējumu, Komisija secināja, ka ir izpildīti nosacījumi ESSF finansiālā pabalsta sniegšanai (pabalsts tika aprēķināts 56 743 358 EUR apmērā).

Komisija 2020. gada 13. februārī pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2020) 905, ar ko piešķir avansa maksājumu 5 674 336 EUR apmērā, kas Spānijai tika izmaksāts 2020. gada 6. martā.

Pēc Komisijas 2020. gada 30. aprīļa priekšlikuma COM(2020) 200 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 56 743 358 EUR maksājumu no ESSF Spānijai. Saskaņā ar Īstenošanas lēmumu C(2020) 7541 atlikums 51 069 022 EUR apmērā tika izmaksāts 2020. gada 19. novembrī.

➤ **2020. GADS**

Komisija 2020. gadā saņēma deviņus jaunus pieteikumus finansiālā pabalsta saņemšanai no ESSF saistībā ar dabas katastrofām. Komisija saņēma visus pieteikumus tiesību aktā noteiktajā termiņā – “ne vēlāk kā divpadsmit nedēļas no dienas, kad (..) radušies pirmie zaudējumi” (regulas 4. panta 1. punkts). Divi no sekmīgajiem pieteikumiem attiecās uz “lielām dabas katastrofām”, četri – uz “reģionālām dabas katastrofām”, un viena pieteikuma pamatā bija noteikums par “dabas katastrofām kaimiņvalstīs”. Komisija pieņēma Īstenošanas lēmumus, ar kuriem 2020. un 2021. gadā septiņiem sekmīgajiem pieteikumiem tika piešķirts finansiāls pabalsts no ESSF.

ITĀLIJA – ļoti nelabvēlīgi laikapstākļi

2019. gada oktobrī un novembrī Itāliju skāra ļoti nelabvēlīgi laikapstākļi. Katastrofa izraisīja plūdus un zemes nogruvumus, arī plūdus Venēcijā. Visvairāk skartais reģions bija Veneto, kur plūdu līmenis sasniedza otro augstāko pilsētā jebkad reģistrēto atzīmi virs jūras līmeņa kopš 1966. gada 4. novembrī reģistrētā rekordaugstā līmeņa, un turklāt plūdu laikā vējš sasniedza ātrumu 110 km/h. Plūdi nodarīja milzīgu kaitējumu privātām un publiskām ēkām, arī kultūras mantojuma objektos. Katastrofa skāra simtiem nenovērtējamu ēku, to vidū baznīcas, muzejus un pils. Simtiem cilvēku bija jāevakuē no viņu mājām, un lauksaimniecībai un ekonomikai tika nodarīti ievērojami zaudējumi. Itālijas iestādes aprēķināja, ka katastrofa radījusi tiešos zaudējumus kopā 5,62 miljardu EUR apmērā.

Itālija 2020. gada janvārī iesniedza pieteikumu atbalsta saņemšanai no fonda. Pieteikums tika kvalificēts kā saistīts ar “lielu dabas katastrofu” saskaņā ar regulas 2. panta 2. punktu. Itālija nepieprasīja avansa maksājumu.

Pēc Komisijas 2020. gada 30. aprīļa priekšlikuma COM(2020) 200 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 211 707 982 EUR maksājumu no ESSF Itālijai. Komisija 2020. gada 9. septembrī pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2020) 6272 un 2020. gada 6. oktobrī samaksāja kopējo summu.

AUSTRIJA – ļoti nelabvēlīgi laikapstākļi

2019. gada novembrī Austrijas dienvidrietumu daļā notika spēcīgi plūdi. Tos izraisīja tie paši meteoroloģiskie apstākļi, kas izraisīja lielu katastrofu Itālijā. Ekstrēmie laikapstākļi radīja lielus postījumus būtiskai publiskajai infrastruktūrai, privātmājām, uzņēmumiem un mežiem. Austrijas iestādes aprēķināja, ka katastrofa radījusi tiešos zaudējumus kopā 87 miljonu EUR apmērā.

Austrija 2020. gada janvārī iesniedza pieteikumu atbalsta saņemšanai no fonda. Pieteikums tika kvalificēts kā saistīts ar “dabas katastrofu kaimiņvalstīs” saskaņā ar regulas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Austrija nepieprasīja avansa maksājumu. Komisija aprēķināja ESSF finansiālā pabalsta summu 2 329 777 EUR apmērā.

Pēc Komisijas 2020. gada 30. aprīļa priekšlikuma COM(2020) 200 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 2 329 777 EUR maksājumu no ESSF Austrijai. Komisija 2020. gada 23. jūlijā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2020) 5142, ar ko piešķir finansālu pabalstu no ESSF. Maksājums 2 329 777 EUR apmērā tika veikts 2020. gada 10. augustā.

Horvātija – zemestrīce Zagrebā

2020. gada martā Horvātija piedzīvoja vairākas postošas zemestrīces, kas skāra Zagrebas pilsētu un tās apkārtni. Pirmā zemestrīce, kuras stiprums pēc Rihtera skalas bija 5,5 magnitūdas, bija spēcīgākā zemestrīce Zagrebā kopš 1880. gada. Tā bija jūtama visā kontinentālajā Horvātijā un Slovēnijas pierobežas reģionos. Līdz aprīļa beigām tika reģistrēti vairāk nekā 1100 pēcgriecieni. Zemestrīce Zagrebu skāra tikai četras dienas pēc tam, kad Covid-19 epidēmijas dēļ tika noteikti valsts mēroga pārvietošanās ierobežojumi, un tā nostādīja cilvēkus ārkārtējā situācijā. Katastrofa skāra ceturtdaļu Horvātijas iedzīvotāju. Kopumā tika ievainoti 27 cilvēki, no kuriem viena bija pusaugu meitene, kas gāja bojā no gūtajām traumām. Tika bojāti desmitiem tūkstoši dzīvojamo ēku, publiskā infrastruktūra, ievērojamas kultūras mantojuma ēkas, kā arī tādas svarīgas valsts iestādes kā Horvātijas parlaments. Kopējie aplēstie zemestrīču radītie zaudējumi pārsniedza 11,6 miljardus EUR.

Horvātija 2020. gada 10. jūnijā iesniedza pieteikumu finansiālās palīdzības saņemšanai no fonda saistībā ar 2020. gada marta zemestrīci. Pieteikums tika kvalificēts kā saistīts ar “lielu dabas katastrofu” saskaņā ar regulas 2. panta 2. punktu, un Horvātija pieprasīja avansa maksājumu.

Komisija 2020. gada 10. augustā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2020) 5575, ar ko piešķir avansa maksājumu 88 951 877 EUR apmērā, kas Horvātijai tika izmaksāts 2020. gada 18. augustā.

Pēc Komisijas 2020. gada 9. oktobra priekšlikuma COM(2020) 960 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 683 740 523 EUR maksājumu no ESSF Horvātijai. Komisija aprēķināja ESSF finansiālā pabalsta summu 683 740 523 EUR apmērā. Komisija 2020. gada 2. decembrī pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2020) 8713 par maksājuma piešķiršanu Horvātijai. Atlikums 594 788 646 EUR apmērā tika izmaksāts 2020. gada 17. decembrī.

POLIJA – plūdi

2020. gada jūnijā Polijas Podlases (*Podlaskie*), Mazovijas (*Mazowieckie*) (ieskaitot Varšavu), Svētokšiskas (*Świętokrzyskie*) un Mazpolijas (*Małopolskie*) vojevodistes cieta no spēcīgām vētrām un lietusgāzēm, kas izraisīja plūdus. Vairāk nekā 400 cilvēku bija jāevakuē, un 14 000 cilvēku uz laiku zaudēja piekļuvi elektroenerģijai. Tika bojātas 1300 mājas un vairāk nekā 240 ceļi. Arī vietējie lauksaimnieki cieta ievērojamus zaudējumus, jo tika skarti aptuveni 9000 hektāri aramzemes.

Polija 2020. gada 24. augustā iesniedza pieteikumu ESSF pabalsta saņemšanai, lai finansētu ārkārtas un atjaunošanas pasākumus pēc plūdiem Piekškarpatu (*Podkarpackie*) vojevodistē 2020. gada jūnijā. Polijas iestādes aprēķināja, ka katastrofas radītie kopējie tiešie zaudējumi ir 282 851 202 EUR. Nodarītie zaudējumi veido 1,56 % no attiecīgā NUTS 2. līmeņa reģiona (*Podkarpackie*) IKP un tādējādi pārsniedz robežvērtību 270 961 950 EUR apmērā (1,5 % no reģiona IKP). Pieteikums tika kvalificēts kā saistīts ar “reģionālu dabas katastrofu” saskaņā ar regulas 2. panta 3. punktu. Polija nepieprasīja avansa maksājumu.

Komisija aprēķināja fonda finansiālā pabalsta summu 7 071 280 EUR apmērā. Pēc Komisijas 2020. gada 9. oktobra priekšlikuma COM(2020) 960 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 7 071 280 EUR maksājumu no ESSF Polijai. Komisija 2020. gada 2. decembrī

pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2020) 8685, ar ko no ESSF piešķir finansālu pabalstu 7 071 280 EUR apmērā, kas tika izmaksāts 2020. gada 17. decembrī.

GRIEĶIJA

Plūdi Eibojas salā

2020. gada augustā Eibojas salas centrālie rajoni piedzīvoja katastrofālus plūdus un zemes nogrūzumus, ko izraisīja spēcīgi negaisi un lietusgāzes. Straujās un spēcīgās lietusgāzes izraisīja plūdus un zemes nogrūzumus *Messapiou* un *Lilanta* upju tuvumā. Katastrofā dzīvību zaudēja astoņi cilvēki, un bija jāevakuē 3000 mājas. Vētras nodarīja lielus postījumus privātmājām un vietējai infrastruktūrai, tai skaitā tika sagrauti četri tilti.

Grieķija 2020. gada 29. oktobrī iesniedza pieteikumu finansiālās palīdzības saņemšanai no fonda saistībā ar katastrofu, ko izraisīja 2020. gada augusta plūdi. Grieķija iesniedza pieteikumu, pamatojoties uz reģionālu katastrofu, kas skar vienu *NUTS* 2. līmeņa reģionu, un aprēķināja kopējos tiešos zaudējumus 132 miljonu EUR apmērā. Tāpēc katastrofa tika kvalificēta kā “reģionāla dabas katastrofa” saskaņā ar regulas 2. panta 3. punktu. Grieķija pieprasīja avansa maksājumu.

Komisija 2021. gada 2. martā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2021) 1507, ar ko piešķir avansa maksājumu 330 010 EUR apmērā, kas Grieķijai tika izmaksāts 2021. gada 17. martā.

Komisija aprēķināja ESSF finansiālo pabalstu 3 300 100 EUR apmērā. Pēc Komisijas 2021. gada 24. marta priekšlikuma COM(2021) 201 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 3 300 100 EUR maksājumu no ESSF Grieķijai. Komisija 2021. gada 14. jūnijā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2021) 4438 par maksājuma piešķiršanu Grieķijai un 2021. gada 5. jūlijā samaksāja atlikumu – 2 970 090 EUR.

Ciklons Ianoss

2020. gada septembrī lielāko daļu Grieķijas kontinentālās daļas austrumu un dienvidu rajonu, Dienvidjonijas salas, Tesāliju, Centrālo Grieķiju (*Sterea Ellada*, ieskaitot Eiboju, Peloponēsu un salas Kiklādu arhipelāga ziemeļu un rietumu daļā, skāra Vidusjūras ciklons Ianoss. Katastrofu izraisīja ārkārtīgi spēcīgi plūdi un vētra, kā arī zemes nogrūumi, ko izraisīja ciklona radītās spēcīgās lietusgāzes. Vairāki cilvēki zaudēja dzīvību, un daudzi vecāka gadagājuma cilvēki tika iesprostoti savās mājās, jo vētras dēļ sabruka jumti. Lielai daļai infrastruktūras tika nodarīts kaitējums, piemēram, tika sagrauti tilti, pārtraukta elektroapgāde un ūdensapgāde un uz galvenajiem ceļiem nogāzās klinšu blūķi.

Komisija 2020. gada 9. decembrī saņēma Grieķijas pieteikumu palīdzības saņemšanai no ESSF saistībā ar ciklonu. Grieķija saskaņā ar regulas 2. panta 3. punktu iesniedza pieteikumu attiecībā uz “reģionālu dabas katastrofu”, kas skar vairākus *NUTS* 2. līmeņa reģionus, un aprēķināja kopējos tiešos zaudējumus 863 540 756 EUR apmērā. Tā pieprasīja avansa maksājumu.

Komisija 2021. gada 2. martā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2021) 1511, ar ko piešķir avansa maksājumu 2 158 852 EUR apmērā, kas Grieķijai tika izmaksāts 2021. gada 17. martā.

Komisija aprēķināja fonda finansiālo pabalstu 21 588 519 EUR apmērā. Pēc Komisijas 2021. gada 24. marta priekšlikuma COM(2021) 201 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 21 588 519 EUR maksājumu no ESSF Grieķijai. Komisija 2021. gada 17. jūnijā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2021) 4466 par maksājuma piešķiršanu Grieķijai un 2021. gada 5. jūlijā samaksāja atlikumu – 19 429 667 EUR.

FRANCIJA – vētra Aleksa

2020. gada oktobrī Vidusjūras reģionu skāra ekstratropisks ciklons, kas izraisīja ārkārtīgi intensīvas lietusgāzes. Ekstrēmais laikapstākļu notikums izraisīja plūdus Francijas Alpu ielejās Provansas-Alpu-Kotdazīras reģionā. Spēcīgās lietusgāzes izraisīja zemes nogrūvumus, sanešu plūsmas, pēkšņus plūdus un eroziju. Infrastruktūras tīkliem tika nodarīti lieli postījumi, un sagrauto tiltu un galveno ceļu dēļ vairākas pilsētas bija izolētas. Cieta simtiem māju, vairāki cilvēki pazuda bez vēsts un vismaz 15 cilvēki zaudēja dzīvību. Plūdi tika vērtēti kā lielākie Francijas dienvidos pēdējo 120 gadu laikā.

Komisija 2020. gada 21. decembrī saņēma Francijas pieteikumu finansiāla pabalsta saņemšanai no ESSF par zaudējumiem, ko 2020. gada oktobrī nodarījusi vētra Aleksa. Francija iesniedza pieteikumu saistībā ar “reģionālu dabas katastrofu”, kas skar vienu *NUTS* 2. līmeņa reģionu (*Provence-Alpes-Côte d’Azur/FRL0*), un aprēķināja kopējos tiešos zaudējumus 2373 miljonu EUR apmērā. Pieteikums tika kvalificēts kā saistīts ar “reģionālu dabas katastrofu” saskaņā ar regulas 2. panta 3. punktu. Francija pieprasīja avansa maksājumu.

Komisija 2021. gada 22. februārī pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2021) 1340, ar ko piešķir avansa maksājumu 5 932 500 EUR apmērā, kas Francijai tika izmaksāts 2021. gada 11. martā.

Komisija aprēķināja ESSF finansiālo pabalstu 59 325 000 EUR apmērā. Pēc Komisijas 2021. gada 24. marta priekšlikuma COM(2021) 201 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 59 325 000 EUR maksājumu no ESSF Francijai. Komisija 2021. gada 28. jūnijā pieņēma Īstenošanas lēmumu C(2021) 4868 par maksājuma piešķiršanu Francijai un 2021. gada 29. jūlijā samaksāja atlikumu – 53 392 500 EUR.

Covid-19 – liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija

➤ Ievads

2019. gada decembrī PVO tika ziņots par nezināmas izcelsmes pneimonijas epidēmiju Uhaņā, Ķīnā. Vēlāk to identificēja kā jaunu, cilvēkiem iepriekš nekonstatētu koronavīrusa celmu – 2019. gada koronavīrusa slimību (Covid-19). PVO 2020. gada 30. janvārī izsludināja starptautiska mēroga ārkārtas situāciju jaunā koronavīrusa epidēmijas dēļ.

Turpmākajās nedēļās, ņemot vērā epidēmijas izplatības ātrumu, dalībvalstis izsludināja valsts ārkārtas stāvokli un veica nozīmīgus pasākumus, lai novērstu un ierobežotu iedzīvotāju inficēšanos. Šie pasākumi bija dažādi, sākot no uzraudzības un kontroles pasākumiem pie robežām un beidzot ar medicīnas darbinieku skaita palielināšanu. Epidēmijas izplatība un dalībvalstu pieņemtie ierobežošanas pasākumi būtiski ietekmēja ekonomiku, ietekmējot ražošanu, investīcijas, patēriņu un darba tirgus darbību.

Viena no Covid-19 raksturīgajām iezīmēm bija milzīgā slodze, ko epidēmija radīja veselības aprūpes sistēmām un medicīnas darbiniekiem, jo lielākajai daļai pacientu, kuri tika hospitalizēti ar Covid-19, bija vajadzīga īpaša klīniskā palīdzība. Ievērojamais pacientu skaita pieaugums radīja lielu slogu slimnīcu personālam un kritiskā aprīkojuma un materiālu, piemēram, skābekļa balonu, ventilatoru, diagnostikas komplektu un individuālo aizsardzības līdzekļu, pieejamībai. Veselības aprūpes darbiniekiem bija ļoti grūti tikt galā ar šo situāciju, jo šāda mēroga pandēmija nenovēršami apdraud veselības aprūpes struktūru spēju sniegt citus pamatpakalpojumus.

➤ Regulas grozīšana

2020. gada 30. martā Investīciju iniciatīvas reaģēšanai uz koronavīrusu³ ietvaros regula tika grozīta⁴, lai ES solidaritātes principā iekļautu liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas. Grozījums ietvēra īstenošanas perioda pagarināšanu no 12 līdz 18 mēnešiem un citas nelielas izmaiņas.

Ar šo grozījumu tika paplašināts attiecināmo izmaksu loks attiecībā uz būtiskiem ārkārtas un atjaunošanas pasākumiem, iekļaujot šādus pasākumus: i) ātras medicīniskās palīdzības sniegšana iedzīvotājiem, kurus skārusi liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija; ii) iedzīvotāju aizsargāšana no inficēšanās riska, novēršot, uzraugot un kontrolējot slimību izplatīšanos; iii) cīņa pret nopietniem sabiedrības veselības apdraudējumiem vai to ietekmes uz sabiedrības veselību mazināšana.

➤ Pieteikumi

Līdz noteiktajam termiņam, proti, 2020. gada 24. jūnijam, Komisija bija saņēmusi 22 pieteikumus finansiālā pabalsta saņemšanai no ESSF. Kopumā palīdzību lūdza 19 ES dalībvalstis (Austrija, Beļģija, Čehija, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Itālija, Īrija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija, Spānija, Ungārija un Vācija) un trīs kandidātvalstis (Albānija, Melnkalne un Serbija).

Polijas un Slovēnijas pieteikumi tika noraidīti, jo tie neatbilda regulas kritērijiem. Novērtēšanas laikā un pēc informācijas apmaiņas ar Polijas iestādēm Komisija aprēķināja, ka Polijas iestādes savā 2020. gada 22. jūnijā iesniegtajā ESSF pieteikumā bija pārvērtējušas kopējos publiskos tiešos izdevumus. Tāpēc paziņotie izdevumi bija jāsamazina ar Polijas iestāžu piekrišanu. Tā kā liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas robežvērtība saskaņā ar regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu Polijai 2020. gadā bija 1430,574 miljoni EUR un pārskatītie kopējie publiskie izdevumi bija ievērojami zemāki par minēto robežvērtību, Polijas pieteikums nebija tiesīgs saņemt atbalstu no fonda. Tāpat novērtēšanas laikā un pēc informācijas apmaiņas ar Slovēnijas iestādēm Komisija aprēķināja, ka Slovēnijas iestādes 2020. gada 17. jūnijā iesniegtajā ESSF pieteikumā bija pārvērtējušas kopējos publiskos izdevumus un ka tāpēc izdevumi bija jāsamazina. Tā kā liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas robežvērtība saskaņā ar regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu Slovēnijai 2020. gadā bija 135,102 miljoni EUR un pārskatītie kopējie publiskie izdevumi bija mazāki par minēto robežvērtību, Slovēnijas pieteikums nebija tiesīgs saņemt atbalstu no ESSF.

➤ Pieteikumu novērtējums

Lai nodrošinātu konsekventu un vienlīdzīgu attieksmi, visi saņemtie pieteikumi tika novērtēti vienā paketē. Komisija rūpīgi izvērtēja vairākus aspektus, piemēram: i) izdevumu attiecināmību (arī analizējot, vai paziņotie izdevumi aptvēra atbalsttiesīgas darbības un vai tie ietilpa attiecināmības periodā); ii) izdevumu ārkārtas raksturu; iii) tiešas saiknes esību ar Covid-19 pandēmiju; iv) pieteikuma atbilstību kopumā. Vajadzības gadījumā Komisija

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/460 (2020. gada 30. marts), ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 508/2014 attiecībā uz īpašiem pasākumiem, kas nepieciešami, lai piesaistītu investīcijas dalībvalstu veselības aprūpes sistēmās un citos to ekonomikas sektoros, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu (Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/461 (2020. gada 30. marts), ar ko Padomes Regulu (EK) Nr. 2012/2002 groza, lai dalībvalstīm un valstīm, kuras risina sarunas par pievienošanos Savienībai, sniegtu finansiālu palīdzību, ja tās nopietni skārusi liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija.

pieprasīja, lai pieteikumus iesniegušās valstis iesniedz papildu informāciju, paskaidrojumus un apliecināšanos dokumentus.

➤ Finansēšana

Tā kā ESSF galvenais finansēšanas princips ir solidaritāte, atbalstam no fonda vajadzētu būt progresīvam. ESSF atbalsta aprēķināšanas metodika tika izklāstīta 2002.–2003. gada pārskatā par ESSF, un to pieņēma Eiropas Parlaments un Padome (sk. iedaļu “Finansēšana”).

Komisijas metode atbalsta summu aprēķināšanai liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām bija līdzīga dabas katastrofām izmantotajai metodei. Tādējādi valstij būtu jāsaņem 2,5 % no attiecināmo publisko izdevumu kopsummas līdz konkrētai valstij noteiktajai robežvērtībai attiecībā uz liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, kā arī 6 % no publisko izdevumu daļas, kas pārsniedz robežvērtību. Tas tika darīts zināms arī Komisijas tīmekļa vietnē⁵. Tā kā šā aprēķina rezultātā visām valstīm tika iegūta kopējā summa, kas pārsniedza pieejamos budžeta resursus, summas katrai valstij tika proporcionāli samazinātas.

➤ Avansa maksājumi

Septiņas ES dalībvalstis (Vācija, Īrija, Grieķija, Spānija, Horvātija, Ungārija un Portugāle) pieprasīja avansa maksājumu par kopējo summu 132 736 830 EUR apmērā. Komisija veica šo septiņu pieteikumu sākotnējo novērtējumu un secināja, ka tie visi atbilst nosacījumiem avansa izmaksai no ESSF. Pēc Komisijas 2020. gada 9. oktobra priekšlikuma COM(2020) 960 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja avansa maksājumus par kopējo summu 132 736 830 EUR, un Komisija 2020. gada decembrī izmaksāja šo avansu minētajām valstīm.

➤ Atlikuma maksājumi un pilnas summas maksājumi

Pēc Komisijas 2021. gada 24. marta priekšlikuma COM(2021) 201 Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja maksājumus 529 347 741 EUR apmērā no ESSF 20 sekmīgajām pieteikumiem iesniegušajām valstīm. 2021. gada novembrī un decembrī valstīm kopumā tika izmaksāts 397 454 921 EUR kā atlikuma maksājumi un pilnas summas maksājumi.

FINANSĒŠANA

Komisijas priekšlikumos ierosinātās individuālās atbalsta summas tika aprēķinātas, izmantojot metodi, kas tika noteikta 2002.–2003. gada pārskatā par ESSF, ko pieņēma Eiropas Parlaments un Padome un kas tika piemērota visos turpmākajos gadījumos. Tā balstās uz apstiprināto kopējo tiešo katastrofas radīto zaudējumu un katastrofas skartās valsts relatīvās labklājības attiecību, kā atspoguļots lielo dabas katastrofu robežvērtībā (sk. I pielikumu).

Attiecīgi lielām dabas katastrofām piemēro divu posmu progresīvu sistēmu, atbilstoši kurai valsts saņem zemāku atbalsta likmi – 2,5 % kopējo tiešo zaudējumu – attiecībā uz zaudējumu daļu, kas ir mazāka par robežvērtību, un lielāku atbalsta likmi – 6 % – attiecībā uz zaudējumu daļu, kas ir lielāka par robežvērtību. Abas summas saskaita. Attiecībā uz “reģionālām dabas katastrofām” un “dabas katastrofām kaimiņvalstīs” piešķir summu, kas atbilst 2,5 % kopējo tiešo zaudējumu.

⁵ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/solidarity-fund/covid-19.

Tiklīdz Eiropas Parlaments un Padome bija apstiprinājuši izmantošanu katrā gadījumā un ES budžetā nodrošinājuši nepieciešamās budžeta apropriācijas, Komisija pieņēma īstenošanas lēmumus, ar kuriem piešķir palīdzību attiecīgajām valstīm, un pēc tam izmaksāja pilnas summas. Gadījumos, kad bija piešķirts avanss, tika izmaksāts tikai pilnā pabalsta atlikums.

Īstenošanas lēmumu pielikumos bija iekļauts vispārējs apraksts par paredzēto naudas izlietojumu, norādītas iestādes, ko saņēmējvalstis izraudzījušās ESSF pabalsta īstenošanai, un par revīziju un kontroli atbildīgā neatkarīgā iestāde.

Detalizētas finanšu tabulas ir atrodamas šā ziņojuma II pielikumā.

Pārskata periodā Eiropas Parlaments un Padome apstiprināja 17 ESSF finansiālā pabalsta gadījumus, kā bija ierosinājusi Komisija. Komisija izklāstīja savus priekšlikumus par ESSF izmantošanu četrās grupās.

➤ 2019. gads

- Komisija 2019. gada 22. maijā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par ESSF izmantošanu⁶ 293 551 794 EUR apmērā, lai sniegtu palīdzību Rumānijai, Itālijai un Austrijai. Šim izmantošanas priekšlikumam bija pievienots budžeta grozījuma projekts (BGP) Nr. 3/2019⁷, kurā ierosināts nepieciešamās apropriācijas iekļaut 2019. gada vispārējā budžetā gan saistību, gan maksājumu apropriācijās. Budžeta lēmēj institūcija 2019. gada 18. septembrī pieņēma BGP Nr. 3/2019 un izmantošanas priekšlikumu⁸, piešķirot ESSF palīdzību 293 551 794 EUR apmērā Itālijai, Austrijai un Rumānijai.
- 2019. gada 2. jūlijā tika pieņemts BGP Nr. 4/2019⁹. BGP Nr. 4/2019 mērķis bija atjaunināt gan budžeta izdevumu, gan ieņēmumu daļu, lai ņemtu vērā jaunākās norises, to vidū priekšlikumu samazināt budžetā iekļauto ESSF saistību apropriāciju līmeni par 29,7 miljoniem EUR.
- Lai izmantotu summu 4 552 517 EUR apmērā saistību un maksājumu apropriācijās Grieķijai, 2019. gada 27. novembrī tika pieņemts DEC¹⁰ Nr. 2020/227.

➤ 2020. gads

- Komisija 2020. gada 30. maijā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par ESSF izmantošanu¹¹ 278 993 814 EUR apmērā, lai sniegtu palīdzību Portugālei, Spānijai, Itālijai un Austrijai. Šim izmantošanas priekšlikumam bija pievienots BGP Nr. 4/2020, kurā ierosināts nepieciešamās apropriācijas iekļaut 2020. gada vispārējā budžetā gan saistību, gan maksājumu apropriācijās. Budžeta lēmēj institūcija 2020. gada 18. jūnijā pieņēma BGP Nr. 4/2020 un izmantošanas priekšlikumu, piešķirot ESSF

⁶ COM(2019) 206 final, 22.5.2019.

⁷ COM(2019) 205 final, 22.5.2019.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2019/1817 (2019. gada 18. septembris) par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošanu atbalsta sniegšanā Rumānijai, Itālijai un Austrijai.

⁹ COM(2019) 610 final, 2.2.2019.

¹⁰ Pieprasījums pārvietot saistību un maksājumu apropriācijas saskaņā ar Finanšu regulas 31. pantu.

¹¹ COM(2020) 200 final, 30.4.2020.

palīdzību 278 993 814 EUR apmērā Spānijai, Itālijai, Austrijai un Portugālei pēc katastrofām, kas šajās valstīs notika 2019. gadā.

- Komisija 2020. gada 9. oktobrī pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par ESSF izmantošanu¹² 823 548 633 EUR apmērā, lai sniegtu palīdzību Horvātijai un Polijai saistībā ar dabas katastrofām, kas šajās valstīs notika 2020. gadā, un lai nodrošinātu avansa maksājumus Grieķijai, Horvātijai, Īrijai, Portugālei, Ungārijai, Spānijai un Vācijai, reaģējot uz liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju, ko 2020. gada sākumā izraisīja Covid-19 pandēmija. Šim izmantošanas priekšlikumam bija pievienots BGP Nr. 9/2020¹³, kurā ierosināts nepieciešamās apropriācijas iekļaut 2020. gada vispārējā budžetā gan saistību, gan maksājumu apropriācijās. Budžeta lēmēj institūcija 2020. gada 25. novembrī pieņēma BGP Nr. 9/2020 un izmantošanas priekšlikumu¹⁴, piešķirot ESSF palīdzību kopumā 823 548 633 EUR apmērā Vācijai, Īrijai, Grieķijai, Spānijai, Horvātijai, Ungārijai, Polijai un Portugālei.

PALĪDZĪBAS PASĀKUMU IZBEIGŠANA

Regulas 8. panta 3. punktā paredzēts, ka 24 mēnešos no finansiālā pabalsta piešķiršanas dienas saņēmējvalsts iesniedz ziņojumu par finanšu izlietojumu ("īstenošanas ziņojums") kopā ar paziņojumu, kurā pamato izdevumus ("paziņojums par pamatotību").

Komisija izbeidza četrus ESSF palīdzības pasākumus 2020. gadā, bet 2019. gadā neizbeidza nevienu.

➤ 2020. GADĀ IZBEIGTIE PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

Slovēnija, ledus vētra 2014. gadā: ESSF finansiālais pabalsts bija 18 388 478 EUR. Slovēnija 2017. gada 17. martā lūdza pagarināt īstenošanas ziņojuma iesniegšanas termiņu, un tai tika piešķirts pagarinājums līdz 2017. gada 30. jūnijam. Īstenošanas ziņojumu un paziņojumu par pamatotību Slovēnija iesniedza 2017. gada 22. jūnijā. Pamatojoties uz Slovēnijas iestāžu sniegto informāciju, revīzijas darbību laikā tika konstatēta nepareizu izdevumu summa 6775,35 EUR apmērā. Līdzekļu atgūšana nebija nepieciešama, jo tika veikta virsrezervēšana 2 267 664,97 EUR apmērā. Palīdzības pasākums tika izbeigts 2020. gada februārī.

Čehija, plūdi 2013. gadā: ESSF finansiālais pabalsts bija 15 928 275 EUR. Čehijas iestādes 2016. gada 7. martā iesniedza īstenošanas ziņojumu un paziņojumu par pamatotību, un Komisija tos novērtēja. Pēc Komisijas pieprasījuma Čehijas iestādes 2016. gada novembrī un 2018. gada aprīlī papildināja paziņojumu pamatotību, sniedzot papildu informāciju. Revīzijā, ko Komisija veica 2018. gada augustā, atklājās, ka daļa izdevumu ir nepareizi un neatbilst regulai. Konstatējums tika apstiprināts 2019. gada 26. martā. Pamatojoties uz Čehijas sniegto informāciju, attiecināmie izdevumi no fonda bija 15 917 103,51 EUR, kas ir mazāk nekā fonda finansiālais pabalsts 15 928 275 EUR apmērā. Starpība 11 171,49 EUR apmērā starp faktiskajiem attiecināmajiem izdevumiem un saņemto summu izrietēja no finanšu korekcijas,

¹² COM(2020) 960, 9.10.2020.

¹³ COM(2020) 961 final, 9.10.2020.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2021/75 (2020. gada 25. novembris) par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošanu, lai sniegtu palīdzību Horvātijai un Polijai saistībā ar dabas katastrofu un lai nodrošinātu avansa maksājumus Grieķijai, Horvātijai, Īrijai, Portugālei, Spānijai, Ungārijai un Vācijai saistībā ar liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju.

kas saistīta ar Ūstu pie Labas reģionu. Finanšu korekcijas summa (11 171,49 EUR) bija jāatgūst, un 2019. gada 13. maijā tika nosūtīta pirmsslēgšanas vēstule, norādot šo summu. Čehija 2019. gada jūlijā pieprasīja atcelt finanšu korekciju un iesniedza apliecināšos dokumentus. No 2019. gada jūlija līdz 2020. gada janvārim Komisija analizēja no Čehijas saņemto informāciju, un visbeidzot 2020. gada aprīlī tika pieņemts paziņojums par pamatotību un finanšu korekcija tika atcelta.

Apvienotā Karaliste – plūdi 2015. gadā: ESSF finansiālais pabalsts bija 60 301 050 EUR. Apvienotā Karaliste 2019. gada 16. jūnijā iesniedza īstenošanas ziņojumu un paziņojumu par pamatotību. Pamatojoties uz Apvienotās Karalistes sniegto informāciju, attiecināmie izdevumi no fonda bija 93 887 925,31 EUR, kas ir vairāk nekā fonda finansiālais pabalsts 60 301 050 EUR apmērā. Starpība starp ESSF pabalstu un deklarētajiem izdevumiem izriet no lielākiem attiecināmajiem izdevumiem. 2020. gada 2. oktobrī tika nosūtīta slēgšanas vēstule, kurā norādīts, ka nekādas summas nav jāatgūst.

Grieķija, zemestrīce 2015. gadā: ESSF finansiālais pabalsts bija 1 651 834 EUR. Īstenošanas ziņojums tika iesniegts 2018. gada 22. novembrī. Pamatojoties uz Grieķijas sniegto informāciju, ko Komisija rūpīgi pārbaudīja, attiecināmie izdevumi no fonda bija 2 631 808,66 EUR, kas bija vairāk nekā ESSF finansiālais pabalsts 1 651 834 EUR apmērā. Starpība starp ESSF pabalstu un deklarētajiem izdevumiem izriet no lielākiem attiecināmajiem izdevumiem. 2020. gada 2. oktobrī tika nosūtīta slēgšanas vēstule, kurā apstiprināts, ka nekādas summas nav jāatgūst.

SECINĀJUMI

Dalībvalstis un kandidātvalstis arvien biežāk saskaras ar dabas katastrofām, no kurām daudzas ir saistītas ar klimata pārmaiņām. ESSF 2019.–2020. gadā praktiski apliecināja Eiropas solidaritāti un turpināja sniegt vitāli svarīgu atbalstu skartajām kopienām finansiāla atbalsta veidā, lai palīdzētu tām atgūties no šādām katastrofām.

Tomēr ESSF darbību 2019.–2020. gadā visspēcīgāk ietekmēja Covid-19 pandēmija, parādot, cik svarīga ir ESSF budžeta elastība un regulas pielāgojamība. Ātrā grozījumu veikšana regulā 2020. gada 30. martā dalībvalstīm un valstīm, kas risina sarunas par pievienošanos ES, deva iespēju no 2020. gada 1. aprīļa pieteikties atbalstam no ESSF liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijā.

Tā rezultātā jo sevišķi 2019. un 2020. gadā no ESSF tika pieprasīti ļoti lieli līdzekļi. Minēto divu gadu laikā tika iesniegti 33 jauni sekmīgi pieteikumi, no kuriem 13 bija saistīti ar dabas katastrofām un 20 bija saistīti ar liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju.

Lai palīdzētu dalībvalstīm un kandidātvalstīm atgūties no dabas katastrofu sekām vien, kopumā no ESSF tika izmantoti 77,6 miljoni EUR 2019. gadā un 989 miljoni EUR 2020. gadā. No 2019. gada septembra līdz novembrim Dienvidēiropā un Centrāleiropā bija raksturīgi ekstrēmi laikapstākļu notikumi, saistībā ar kuriem ESSF sniedza atbalstu vairāk nekā 270 miljonu EUR apmērā. Savukārt no 2020. gada jūnija līdz augustam vairākas dalībvalstis skāra plūdi, un tās no ESSF saņēma atbalstu 10 miljonu EUR apmērā.

Saistībā ar 2020. gada marta zemestrīcēm Zagrebā fonds izmaksāja lielāko pabalstu 2020. gadā, kas bija arī otrā lielākā izmaksātā summa tā vēsturē. Ņemot vērā ESSF pabalsta summu un zemestrīču radīto kopējo tiešo zaudējumu apmēru, pieteikumu un atbalsta

maksājumu **683,7 miljonu EUR** apmērā izskatīja un veica ļoti īsā laikposmā (septiņos mēnešos).

Tomēr tas, ka Covid-19 pandēmija sakrita ar zemestrīcēm Horvātijā, parādīja arī fonda budžeta ierobežojumus. Pirmo reizi fonda pastāvēšanas vēsturē *atbalsts bija jāsamazina proporcionāli salīdzinājumā ar atbalstu, kas aprēķināts saskaņā ar saskaņoto metodiku.* Kā parādīs ziņojums par turpmākajiem gadiem, šī nebija pēdējā reize, kad nācās samazināt atbalstu.

Nēmot vērā ESSF paplašinātās pilnvaras un augošo pieprasījumu pēc tā atbalsta, fondam būtu jāpiešķir nepieciešamie budžeta līdzekļi, lai tas varētu pildīt savas pilnvaras arī nākotnē. Visā fonda vēsturē ESSF ir bijusi svarīga loma, atbalstot valstis, kurām tas ir nepieciešams, un apliecinot patiesu ES solidaritāti cilvēkiem, kuri pēc katastrofām un ārkārtas notikumiem nonākuši ļoti sarežģītā situācijā. Lai fonds arī turpmāk varētu uzņemties šo konkrēto un simbolisko lomu, ir būtiski palielināt un saglabāt ESSF budžeta resursus.